

DE DIENST VAN HET HEILIG EN ONBEVLEKT LIJDEN VAN ONZE HEER JEZUS CHRISTUS

DE METTEN VAN GROTE VRIJDAG

- GEVIERD OP DONDERDAGAVOND -

DE DIENST VAN DE TWAALF EVANGELIËN

Na de hexapsalm en vredeslitanie zingen we plechtig het

ALLELUJA ... *in toon 8*

5e ode - Jes 26

1. Aan het einde van de nacht ontwaakt mijn geest voor U, o God,
want Uw geboden stralen als licht over de aarde.

Allelūj̄a, allelūj̄a, allelūj̄a.

2. Leert gerechtigheid, bewoners der aarde.
3. Naijver zal een tuchteloos volk treffen;
reeds nu verslindt het vuur de tegenstanders.
4. Vermeerder het kwaad over hen, o Heer,
vermeerder het kwaad over al de roemrijken der aarde.

TROPAAR *toon 8 plechtig gezongen:*

Terwijl de roemrijke leerlingen bij de voetwassing werden verlicht *

werd de goddeloze Judas verdruisterd *

en viel hij ten prooi aan gierigheid, *

en leverde hij U, de rechtvaardige rechter, over aan de wetteloze
rechtters. *

Zie dan, gij die door geldzucht bevangen zijt, *

hoe hij zich terwille van geld heeft verhanden gen. *

Ontvlucht de hebzucht die hem ertoe bracht dit met zijn

Mees ter te doen. **

O Heer, die voor allen goed zijt, ere zij U. 3x

*Terwijl het tropaar gezongen wordt, deelt de ekklesiarch kaarsen uit aan de broeders; en onmiddellijk begint de priester de dienst van het heilig lijden:**

(voor ieder evangelie zingen we, zoals gewoonlijk: Eer aan U, o Heer, eer aan U.)

HET EERSTE EVANGELIE Joh § 46 Joh 13 : 31-18:1

De Heer Jezus zei tegen Zijn leerlingen: Nu is de Zoon des mensen ... slot : ... waar een hof was, die Hij en Zijn leerlingen binnengingen. en we besluiten iedere evangelie-lezing met:

Eer aan Uw lankmoedigheid, o Heer, eer aan U.

vervolgens zingen we de volgende ANTIFONEN om en om een tropaar

DE EERSTE ANTIFOON toon 8

t.8 < De vorsten dér vol- ke- ren zijn sa- men-ge- schoold ** tegen dé Heer en té- gen Zijn Gezalf- de . <

t.8 < Zij hebben kwaad te- gen Mij be- raamd, ** Heer, ó Heer, verlaat Mij niet. <

t.8 < Laat ons met een gereinigd gemoed tot Christus na- de- ren, * en als Zijn vrienden Hem onze zielen aan- bie- den. * Laat ons niet in onze levenszorgen verstikken, zoals Ju- das * maar laat ons in onze binnenkãmers roe- pen : * Onze Vader, Die in de He- me- len zijt, ** verlos ons van den Bo- ze. <

Eer . . . nu . . . t.8 < Gij die geen hùwelijk gekend hebt * hebt als Maagd gebaard en zijt Maagd geble- ven, * óngehuwde Bruid, Moeder Gods Mari- a, ** smeek tot Christus onze God, om onze zielen te red- den. <

** volgens de slavische traditie eerst een kleine litanie; het Athos-typikon en ook de (uitgebreide) Griekse uitgave van de goede week van apostoliki diakonia (B' 1990) noemt hier geen kleine litanie, maar laat na het tropaar de diaken onmiddellijk uitroepen: En maak ons waardig te luisteren.... (het triodion zelf is over het algemeen summier met aanwijzingen voor de clerus, want het is vooral een lezer- en koorboek).*

DE TWEEDE ANTIFOON *toon 6*

t.6 _ Judas snelde naar de wetteloze schriftgeleerden en zei: * 'wat wilt gij mij geven als ik Hem aan u uitlever?' * Terwijl zij over U beslisten, stond Gij onzichtbaar in hun midden. ** Gij Die onze harten kent, spaar onze zielen. _

t.6 _ Laat ons God in liefde dienen * zoals Maria die Hem zelfde bij de maal-tijd; * én laat ons niet door geldzucht overheerst worden, zoals Judas, * omdat wij altijd bij Christus mogen zijn. _

Eer . . . nu . . . t.6 — Smeek onophoudelijk, o Maagd, * tot Hem die gij op onverklaarbare wijze gebaard hebt, * dat Hij hen die tot u vlucht - ten, ** redt uit alle gevaren. _

DE DERDE ANTIFOON *toon 2*

t.2 ∟ Vanwege de opwekking van La-zarüs * riepen de kinderen der Hebreë-en * tot U, Menslievende: Hosanna. * Maar de wetteloze Judas ** wilde niet tot inzicht komen. _

t.2 ∟ Bij Uw Avondmaal, o Christus God, * hebt Gij aan Uw Leerlingen voorzégd: * Een van u zal Mij verraden. * Maar de wetteloze Judas ** wilde niet tot inzicht komen. _

t.2 ∟ Toen Johannes U vroeg, o Heer, * wie de verrader was, * hebt Gij hem aangeduid met het teken van het brood. * Maar de wetteloze Judas ** wilde niet tot inzicht komen. _

t.2 < Voor dertig zilverlingen en met een verradelijke kus, * wilden de Joden U ter dood brengen, * Maar de wetteloze Judas ** wilde niet tot inzicht kó - - mèn. >

t.2 ≤ Bij de Voetwassing, Christus God * hebt Gij Uw leerlingen aangespoord: * Volg dit voorbeeld na, dat gij van Mij gezien hebt. * Maar de wetteloze Judas ** wilde niet tot inzicht kó - - mèn. >

t.2 ≙ Waak en bid, * zodat gij niet in verzoeking komt, * hebt Gij, onze God, tegen Uw Leerlingen gezegd. * Maar de wetteloze Judas ** wilde niet tot inzicht kó - - mèn. >

Eer . . . nu . . . t.2 < Red uw dienaren uit al- le gevaar, * want na God nemen wij onze toevlucht tot ù, Moeder Gods, * als onze onverwoestbare muur en onze bescher ming. >

KATHISMA-ZANG *toon 7*

– Toen Gij bij het Avondmaal Uw Leeringén gespijzigd had, * kende Gij de oorzaak van het verraad, * en hebt Judas éróver vermaant. * Gij wist dat hij onverbeterlijk was, * maar Gij wilde aan allen bekend maken, * dat Gij vrijwillig werd uitgelèverd, * om de wereld uit de macht van de vijand te ontrukken. ** Lankmoedige Heer, èré zij ù. >

HET TWEDE EVANGELIE

Joh § 58

Joh 18 : 1-28

In die tijd ging Jezus met Zijn leerlingen over de beek Kedron, ...

slot : ... maar zelf gingen zij het rechthuis niet binnen, opdat zij niet onrein zouden worden, maar het paasmaal konden eten.

DE VIERDE ANTIFOON *toon 5*

t.5 ‹ Heden verlaat Judas zijn Leraar en volgt dé duivel na; * verblind door de hebzucht * stort hij uit het Licht in de duistèr-nis. * Want hoe zou hij kun-nèn zien, * die de Verlichter voor dertig zilverlingen verkoopt? * Maar Hij Die voor de wereld leed, is voor ons ópgèstraald. * Laat ons tòt Hém roepèn: ** Gij die lijdt, en mede-lijdt met de mènsen, e- ré zij Û. ≡

t.5 ‹ Heden wendt Jùdás vroomheid voor * en hij vervreemdt van de genadè: * de leerling wordt een verrá-der, * mèt een kus verbergt hij zijn arglist, * als een dwaas verkiest hij dertig zilverlingen boven de liefde van de Meestèr, * en hij wijst de weg aan het wetteloze Sánhèdrin. * Maar wij die Christus als Reddèr érkènnèn, ** laat ons Hém verheer-lijkèn. ≡

t.1 ‹ Laten wij ons wijden aan de broederlijkè liefde, * wij zijn immers broeders in Chrīs-tus. * Laat ons niet onverschillig zijn tegenover onze naastè, * ópdat wij niet veroordeeld worden om gèld, zoals de onbármhártige knècht ** wánt als wij berouw krijgen zoals Judas, helpt dat ons nièt. ≡

Eer ... nu en ... t.1 ‹ Heerlijke dingen worden overal over ú gezegd * omdat gij de Schepper van heel de wē-reld * in het vlees hebt gebaard, * álombezongen Moeder Gòds, Mā-rí-a, ** die geen huwelijk gekènd hebt. ≡

DE VIJFDE ANTIFOON *toon 6*

t.6 _ De leerling van de Leraar kwam de prijs overeën, * met een bedriegelijke kus * verkocht hij de Heer voor dertig zilverlingen ** en leverde Hem over aan de wettelozen om Hem te doden. -

t.6 - Heden sprak de Schepper van hemel en aarde tot Zijn Leërlingen: * het uur is gekomen: * ziet, reeds nadert Judas om Mij te verraden. * Laat niemand Mij verloochenen, * wanneer hij Mij aan het kruis ziet tussen twee rovers. * Want Ik lijd als Mens, ** maar als menslievende God verlos Ik hen die in Mij gelooven. -

Eer . . . nu . . . t.6 -Gij Die op het einde der tijden * op onuitsprekelijke wijze * de Schepper Zelf ontvangen en gebaard hebt, o Maagd, ** red hen die verhoeden. -

DE ZESDE ANTIFOON *toon 7*

t.7 ⊆ Heden waakt Judas om de Heer uit te leveren, * Die de Verlosser is sinds alle eeuwigheid, * en Die de menigsten gespijzigt heeft met vijf broden. * Heden verloochent de wetteloze Judas de Leraar: * hij die leerling geworden was, levert de Meester uit; ** voor geld verkoopt hij Hem Die Zijn volk met manna had gevoed. ⊆

t.7 ⊆ Heden nagelen de Joden de Heer aan het kruis, * Die met een staf de Rode Zee verdeelde, en hen door de woestijn heeft geleid. * Heden doórsteken zij met een lans de zijde van Hem * Die Egypte omwille van hen met plagen sloeg, * en zij drenken Hem met gal ** Die voor hen manna als voedsel deed regenen. ⊆

t.7 - Aan het begin van Uw vrijwillig Lijden * hebt Gij gesproken tot Uw Leërlingen: * Als ge niet in staat zijt om een enkel uur met Mij te waken, * hoe kunt ge dan beloven om

voor Mij te zullen ster-ven? * Zie toch hoe Judas waakt en zich haast Mij uit te leveren aan de wetsovertreders. * Sta op en bid dat niemand Mij verloochent wanneer hij Mij aan het kruis ziet. ** Lankmoedige Heer, eré zij U. ☩

Eer . . . nu . . . t.7 – Verheug ú, hei-lige Moeder Gods, * die de Onbegrensde in uw schoot omslo-ten hiëld ; * ver-heug ú, Maagd over wie de profeten hebben gesproken * want uit ú is Emma-nu-el voor ons op-ge-straald. ** Verheug u, Moeder van Christus on-ze God. ☩

KATHISMA-ZANG *toon 7*

– Wat was uw beweëgre-den, Judas, voor het verraden van uw Verlos-ser? * Had Hij u soms buit-ten-gesloten uit de schaar der Apòs-te-len? * Of heeft Hij u verjaagd van de Dis van het A-vondmaal? * Heeft Hij soms niet uw voeten gewassen te-za-mèn met die der an-de-ren? * Hóe-veel wel-dá-den hebt gij veronachtzaamd! * Maar groter dan elke ondankbaarheid* is Zijn onvergèlijkelijke lankmoe-digheid, ** die wij verheerlijken evenals Zijn onmetelijke Barm-har-tig-heid. ☩

HET DERDE EVANGELIE

Mt-pericoop 109

Mt 26 : 57-75

In die tijd leidden de soldaten die Jezus gevangen genomen hadden, Hem weg naar Kajafas ...

slot : ... En hij ging naar buiten en heeft bitter geweend.

DE ZEVENDE ANTIFoon *toon 8*

t.8 ∟ Tot de wettelozen die U gevangen namen, riep Gij vol geduld, o Heer: * Al hebt ge ook de Herder geslagen en Zijn twaalf schapen verstrooid, * toch zou Ik meer dan twaalf legioenen Engelen tegen u in het veld kunnen brengen. * Maar Ik ben lankmoedig, * opdat de verborgen mysteriën worden vervuld, * die Ik aan u geopenbaard had door de profeten. ** Heer, ere zij U. ∟

t.8 ∟ Toen Petrus de Heer voor de derde maal verloochend had, * begreep hij wat hij had gedaan, * en hij bracht U tranen van berouw en zei: ** God, wees mij genadig en red mij. ∟

Eer . . . nu . . . t.8 ∟ Bezinnen wij de heilige Maagd, * de Poort van ons Heil, * het lieflijk Paradijs, * de wolk van het eeuwig Licht, ** en roepen wij tot haar: Verheug u. ∟

DE ACHTSTE ANTIFoon *toon 2*

t.2 ∟ Zeg, o wetsverächters, * wat hebt gij de Verlosser horen zeggen? * Heeft Hij u de wet niet uitgelegd, en de leer der profeten, * hoe hebt gij dan kunnen bedenken om aan Pilatus uit te leveren, * Hem, Die God het Woord is, ** God van God, de Verlosser van onze zielelzen. ∟

t.2 ∟ Zij die Uw genadegaven hebben ontvangen * zijn het ook die roepen: Kruisig Hem! * zoals zij ook een rover * wilden bevrijden in plaats van hun Wel-doeners. * Maar Gij, Christus, hebt gezwegen * en hun onbeschaamdheid verdragen; * want Gij hebt willen lijden om ons te verlossen ** in Uw menselijkheid. ∟

Eer . . . nu . . . t.2 ∟ Omdat wij geen vrijmoedigheid hebben wegens onze vele zón- den, * bid gij daarom, o Moeder Góds en Maagd, * tot Hem, die uit u ge- bó- ren is. * Want veel vermag het gebed van een Moeder bij de goedgúnstige Héer. * Veronachtzaam onze zondaarsgebeden niet, Alreíne, * want Hij Die om ons het lijden heeft aanvaard, ** is barmhartig en in staat om ons te red - - den. ∟

DE NEGENDE ANTIFOON *toon 3*

Ldn-t.3 ∟ Op dertig zilvérlingen hebben de Zonen van Israel Mijn waardè ge- schát. * Waak en bid dat gij niet in be- kò- ring kòmt, * want de geest is wel ge-wilig, maar het vlees is zwák: ** wees daár - óm waakzaam. -

Ldn-t.3 ∟ Zij gaven Mij gal tót spijs * en in Mijn dorst drenkten zij Mij met a- zijn. ** Máar Gij, Mijn Va- dér, doe Mij ópstaan . -

Eer . . . nu . . . Ldn-t.3 ∟ Uit alle vol- ké- ren bezingen wij u, al- reíne Moèder Góds, * want gij hebt Christus, onze God, ge- baard, ** Die door u de mensen van de vloek / ver- lost heeft. -

KATHISMA-ZANG *toon 8*

∟ Hoe kón Júdàs die eens Uw leérling was * verraad tegen U overwē- gen! * bedriegelijk at de onrechtvaardigē sàmèn met Û. * Daarna ging hij naar de priesters en zèi tegèn hèn: * Wát wilt gij mij ge- vèn * opdat ik Hem aan ù uitlever, * Die de wet ont- bindt en de sabbat ontheiligt heeft? ** Lankmoedige Héer, ère zij Û. ∟

HET VIERDE EVANGELIE

Joh § 59-60a

Joh 18 : 28-19:16

In die tijd werd Jezus van Kajafas naar het rechthuis geleid. ...

slot : ... Wij hebben geen andere koning dan de keizer! Toen gaf hij Hem aan hen over om gekruisigd te worden.

DE TIENDE ANTIFOON

toon 6

t.6 _ Hij Die Zich bekleed met licht als met een gewaad * stond naakt voor het gerecht: * Hij werd in het gezicht geslagen * door de handen die Hij geschapen had; * Hij is de Heer der heerlijkheid, * maar Zijn volk slaat Hem aan het Kruis * Toen scheurde het voorhangsel van de Tempel, * en de zon verduisterde, * daar deze niet kon verdragen * om te zien hoe God, * voor Wie het heelal siddert, beledigd werd.** Laat ons Hem aanbid-den. -

t.6 - De Leerling verloochende U, * maar de Rover riep tot U ** gedenk mij, Heer, in Uw Koninkrijk. -

Eer . . . nu . . . t.6 - Heer, Die uit de Maagd vlees hebt willen aan-nemen, * terwille van Uw dienaren; * Schenk vrede aan de wereld, ** opdat wij U eenstemmig verheerlijken, Menslievende. -

DE ELFDE ANTIFOON

toon 6

t.6 - Voor al het goede dat Gij aan Uw volk had gedaan * hebben zij U veroordeeld tot het Kruis, * en U gedrenkt met gal en azijn, ** want zij hebben Uw welwillendheid niet ingezien. -

t.6 – De aarde beëfdé, * dé rotsen spleten o- pen, * hét voorhangsel van de Tempel scheurde doormid- den, * én de doden kwamen tevoorschijn uit het graf. * Maar ondanks dit al- les ** hebben de ongelovigen Uw welwillendheid niet ingezien. _

Eer . . . nu . . . t.6 –Wij erkennen Hem als God, * Die uit u ons vlees heeft aange- no- men, * maagd en Moe- der Gods, * al- leen reine en enig ge- ze- gen- dé, ** daarom bezingen en ver- heffen wij u onophoudelijk. _

DE TWAALFDE ANTIFOON *toon 8*

t.8 < De Heer zegt: Mijn volk, wat heb Ik u ge- daan, * óf waarin heb Ik u be- droefd? * Uw blinden heb Ik ver- licht, * úw melaatsen ge- rei- nigd, * dé lamme op- ge- richt. * Mijn volk wat heb Ik u ge- daan, * én wat hebt ge Mij daarvoor terugge- ge- ven? * Voor het man- na: gal; * voor het wa- ter: azijn; * inplaats van Mij te bemin- nen * hebt ge Mij aan een Kruis gesla- gen! * Ik kan u niet langer meer ver- dra- gen, * maar Ik roep Mijn vol- ke- ren, * én dezen zullen Mij verheer- lij- ken, * tezamen met de Va- der en de Geest. ** En Ik zal hun het eeuwig Lé- ven schen- ken. <

t.8 ≡ He- den scheurt het voorhangsel van de Tem- pel, * om de wettelozen te be- scha- men; * dé zon verbergt haar stra- len, ** bij het zien van haar gekruisigde Heer. <

t.8 ‹ Luister, Wetgeleerden van Is-ra-el, * Jo-den en Fari-see-en, * het koor der A-pos-te-len roept u toe: * Ziet de Tempel die ge hebt afge-bro-ken; * ziet het Lam, dat gij ge-kruisigt hebt. * Gij hebt Hem aan het graf o-ver-ge-le-verd, * doch Hij is uit eigen kracht weer op-ge-staan. * Be-driegt u toch niet: * Hij is Dezelfde Die u uit de zee heeft ge-red, * en Die u in de woestijn heeft ge-voed. * Hij is het Le-ven en het Licht ** en de Vre-de der we-reld. ‹
Eer ... nu ... t.8 ‹ Ver-heug u, poort van de Koning der heer-lijk-heid, * waardoor alleen de Allerhoogste is ge-tre-den, * en die verzegeld bleef toen Hij u ver-liet** om on-ze zielen te red-den. -

KATHISMA-ZANG *toon 8*

‹ Toen Gij, o God, voor Ka-jafas stond, * en aan Pilatus werd overge-le-verd, * beefden de hemels machten van vrees * Daarna zijt Gij aan een Kruis genageld tussen twee ro-vers, * want onder misdadigers werd Gij ge-teld, * Die zon-der zon-de zijt: * om de mensen te red-den.** Lankmoe-dige Heer, e-re zij U. ‹

HET VIJFDE EVANGELIE Mt § 111-112 Mt 27 : 3-32

In die tijd, toen Judas die Hem verraden had, zag dat Hij veroordeeld was, . . .

slot : ... En toen zij op weg gingen, vonden zij een man uit Cyrene, Simon genaamd, die zij dwongen Zijn kruis te dragen.

DE DERTIENDE ANTIFOON *toon 6*

t.6 – De scharen der Jo-dén * éisten van Pilatus om U te kruis-si-gen, o Héer; * én hoewel er geen schuld in U gevonden werd, * lieten zij de schuldige Bar-ab-bas vrij, * maar U, de Rechtvaardige, ver-oor-deelden zij ter dood, * én riepen Uw Bloed af over zichzelf en hun kin-dè-ren. * Maar door dit Bloed hebt Gij ons al-len verlost * van onze ongerechtig-he-den, ** in 'Uw Menslie-vend-heid. –

t.6 – Hij, voor Wie heel de wereld siddert, * én Die door iedere tong bezongen wordt * Christus, Wijsheid en Kracht Gods, * werd door de priesters ge-sla-gen, * én zij gaven Hem gal te drin-ken. * Dit alles te lijden heeft Hij op Zich ge-nō-mèn, * omdat Hij ons verlossen wil-dé * van onze ongerechtighe-den * door Zijn ei-gen Bloed, ** als dé Mens-liè-ven-dé. –

Eer ... nu en .. t. 6 _ Moeder Gods, die op het woord van de engél, * op een wijze die het denken te bovèn gaat, * dé Schepper Zelf hebt gebaard, ** sméek tot Hem om onze zièlèn te red-dèn. _

DE VEERTIENDE ANTIFOON *toon 8*

t.8 ∠ Heer op Uw wég hebt Gij als reisgenoot * dé Rover ge-nō-mèn, * die zijn han-dèn met bloed had be-vlekt. * Ré-ken ons bij hem, ** want Gij zijt goed en Menslie-vend. ∠

t.8 ∠ Slechts één én-kel woord sprak de Ró-ver aan het kruis, * maar het kwam uit een groot ge-loof. * Daarom werd hij verlost in één o-gen-blik, * én trad als eerste binnen door de poorten van het Pa-ra-dijs. * Gij die zijn berouw aange-nō-mèn hebt, ** Héer, e-re zij U. ∠

Eer . . . nu . . . t.8 — Verheug u, die door de En-`gel * de Vreugde der wereld ontvan-`gen hebt. * Verheug u, die ge-`baard hebt * uw eigen Schepper en Heer. * Ver-`heug u, die uitver-`kō-`ren zijt** om de Moeder te worden van Christus God.←

KRUISUITDRAGING

De vijftiende Antifoon wordt eerst plechtig door de canonarch voorgezongen, in het midden van de kerk. Terwijl dit iets vlugger herhaald wordt door elk van beide koren, komt de priester, met zwart feloon en epitrachiel naar buiten, het grote Kruis dragend, voorafgegaan door kaarsdragers en diaken met wierookvat. In het midden van de kerk staat de houder voor het Kruis klaar, ze gaan er drie maal omheen. De priester plant het Kruis, maakt drie poklonen, vereert het Kruis. Hierna vereren allen. Bloemenkrans en drie kaarsen op het Kruis. De koren zingen de Antifoon verder en het Kathisma-zang.

DE VIJFTIENDE ANTIFOON toon 6 -spec

t.6 – Heden hāngt aan het hōut, *

Hij die de aar - - de *

ge - han - gen heeft boven de wā - te - ren.* 3x

De Kō-ning der En-ge-len *

wordt gekroond met een dōor - nen - kroon, *

Hij Die de hēmel met wōl - ken be - kleedt, *

wordt in spōttend pur - per ge-huld. *

Hij die in de Jordaan Adam heeft vrij - ge - maakt, *

wordt in het ge-laāt ge - sla - - gen. *

De Brūidegom der Kērk *

wordt met spijkers vast-ge-na - geld; *

de Zoon der Māagd wordt met een lans door - boord. *

Wij aanbīdden Uw Lijden, o Chri - tus; *

Wij aanbīdden Uw Lijden, o Chri - tus; *

Wij aanbīdden Uw Lijden, o Chri - - tus; *

Toon ons nu ook Uw heer-lij-ke Op - stan - ding←

t.6 spec. – Laten wij niet als de Jō-dēn, * dit feest vie-ren, *
 want ons Pascha, Christus God, is voor ons geslacht.
 * La- ten wij onszelf dan reinigen van al-le smet, *
 en in oprechtheid tot Hem bid- den: ** stā op, Heer,
 en red ons als de Menslievendē. ↴

t.6-spec. – Uw Kruis, Heer, is leven en opstanding voor Uw volk, *
 daarop hebben wij ons vertrouwen gesteld, * en U, onze gekruisigde
 Heer, bezin- gen wij: ** Ont- ferm U over ons. ↴

Eer . . . nu . . . t.6 spec. – Toen zij U, Christus, zag hangen aan het
 Kruis, * riep zij die U gebaard heeft uit: * Mijn Zoon, welk een on-
 begrijpelijk myste-rie * moet ik nu aanschou-wen? * Hoe
 sterft Gij, aan het Hout ** Die de Oorsprong van het le-ven zijt. ↴

KATHISMA-ZANG *toon 4*

↵ Gij hebt ons vrijgekocht van de ver-
 vloë-king der Wet * door Uw kostbaar Bloed. * Vastgehecht aan
 het Kruis, en doorboord met de lans, * zijt Gij de Bron der
 onsterfelijkheid geworden voor de men-sen. ** Onze Ver- los- sē,
 e- re zij U. ↵

HET ZESDE EVANGELIE Mk § 67 Mk 15 : 16-32c

In die tijd leidden de soldaten Jezus weg tot binnen in de hof, dat is het rechtshuis ...

slot : ... Laat de Christus, de koning van Israël, nu afkomen van het kruis, opdat wij het zien en geloven.

DE ZALIGSPREKINGEN *toon 4*

↳ In Uw koninkrijk gedenk ons, o Heer,
w^{an}neer Gij in Uw koninkrijk gekomen zijt.

Zalig de armen van geest,
w^{an}t van hen is het koninkrijk der hemelen.

Zalig de treurende,
w^{an}t zij zullen worden vertroost.

Zalig de zachtmoedigen,
w^{an}t zij zullen de aarde beerven.

Het hout heeft Adam uit het Paradijs verdreven, * maar het Kruishout bracht de Rover in het Paradijs. * Want Adam had door te eten * het gebod van zijn Schepper overtreden, * maar toen de Rover gekruisigd was * beleed hij de verborgen God en riep uit: * Gedenk mij, o Heer ** in Uw Koninkrijk.

Zalig die honger en dorst naar gerechtigheid,
w^{an}t zij zullen worden verzadigd.

Zij die de Wet misbruikten * kochten van de Leerling de Geve der Wet, * om Hem voor Pilatus' rechtstoel te brengen * als iemand die de Wet overtreden had, * en zij riepen: Kruisig Hem, * terwijl Hij hun in de woestijn het manna geschonken had. * Maar wij volgen de rechtvaardige rover na * en wij roepen: ** Gedenk ook ons, o Redder, in Uw Koninkrijk

Zalig de barmhártigen,
want hun zal barmhartigheid geschieden.

De opgestookte mé-nigte * schreeuwde tegen Pi-la-tus *
om Christus té kruisigen, Die onschúldig was, * want zij gaven
de voorkeur aan de moordenaar Bar-ab-bas. * Maar wij roepen
met de Ro-ver: ** Gedenk ook ons, o Redder, in Uw Kóninkrijk.

Zalig de reinen van hart,
want zij zullen God aanschouwen.

Zoals de bron die opwelde in Éden, * zó drenkt Uw levenschenkende zijde
* Uw kerk als een geestelijk paradijs, o Christus, * en zoals het water zich
daar verdeelde in vier rivie-ren, * zo laaft Uw levenschenkende zij-de *
de hele wereld door de vier evangelien, * en zij verblijdt de schep-ping, *
en leert aan de vol-keren ** om Uw Koninkrijk gelovig te verheerlijken.

Zalig de vredestichters,
want zij zullen kinderen Gods worden genoemd.

Terwille van mij zijt Gij gekruisigd, * om mij de vergeving te
schenken; * Uw zij-de werd met een lans doorboord * om voor
mij de stromen van het Leven te doen ontsprin-gen; * Gij werd
met spijkers vastgena-geld aan een Kruis * opdat ik door de
diepte van Uw Lij-den * zou geloven in de hoogté van Uw
macht, * en tot U zou roe-pen: * Lévenschenkende Christus, *
ere zij Uw Kruis, * en ere zij Uw Lijden, Ver-los-ser.

Toen Gij, Christus gekruisigd werd, * sidderde heel de schepping bij dit schouwspel; * de grondvesten der aarde beëfden uit vrees voor Uw macht; * de sterren verborgen hun glans; * de voorhangsel van de Tempel scheurde doormidden; * de bergen wankelden; * de rotsen spleten vaneen. * Toen riep de gelovige rover, samen met ons: ** Gedenk mij, o Redder, in Uw Koninkrijk.

Zalig zijt gij wanneer men u smaad en vervolgt,
en lasterlijk allerlei kwaad van u spreekt om Mijnen wil.

Aan het Kruis, Heer, hebt Gij de schuldbrief van onze zonden verscheurd, * en toen Gij onder de doden werd geteld * hebt Gij de daar heersende tiran geboeid. * En Gij hebt allen uit de boeien van de dood bevrijd * door Uw opstanding, * waardoor wij verlicht zijn, menslievende Heer, * laat ons daarom tot U roepen: ** Gedenk ook ons, o Redder, in Uw Koninkrijk.

Verheug en verblijd u,
want uw loon is groot in de hemelen.

Toen Gij, Heer, op het Kruis verheven waart, * hebt Gij de macht van de Dood verbroken, * en als God hebt Gij de tegen ons getuigende schuldbrief uitgewist. * Alleen menslievende Christus, onze God, * schenk het berouw van de rover ook aan ons * die U gelovig aanbidden en tot U roepen: ** Gedenk ook ons, o Redder, in Uw Koninkrijk.

Eer aan de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.

Gelovigen, laat ons allen bidden, * dát wij eensgezind en waardig verheerlijken, * de Vader, de Zoon en Heilige Geest, * de Ene God in Drie Persö - nen, * Die onvermengbaar blijft, * énkelvoudig, ondeelbaar en ontoegankelijk, ** door Wie wij verlost worden vàn de eeu - wige straf.

Nú en áltijd én in de eeuwen der eeuwen, amen.

Uw Moeder, Christus, * dié U ongerept in het vlees heeft ge - baard, * is na die Ge - boorte werkelijk Maagd ge - ble - ven. * Zij is onze voorspraak, barmhartige Mees - ter, * dat Gij altijd vergeving schenkt aan ons dié tot U roe - pen: **
Gedenk ook ons, o Redder, in Uw Koninkrijk.

PROKIMEN

toon 4

psalm 21

Zij hebben Mijn klederen onder elkaar verdeeld,
en over Mijn gewaad het lot ge - wor - pen

God, mijn God, zie naar Mij; waarom hebt Gij Mij verlaten?

HET ZEVENDE EVANGELIE

Mt § 113

Mt 27 : 33-54

In die tijd leidden de soldaten Jezus naar een plaats, genaamd Golgotha... *slot* : ... werden zij zeer bevreesd en zeiden: Waarlijk, Dit was Gods Zoon.

PSALM 50

(geen: Red God, Uw volk ... t/m paaszaterdag; maar onmiddellijk:)

HET ACHTSTE EVANGELIE Lk § 111 Lk 23 : 32-49

In die tijd werden er, met Jezus nog twee anderen, twee misdadigers, weggeleid ... slot : ... En al zijn bekenden stonden van verre, ook vrouwen die Hem gevolgd waren van Galiléa, en zagen dit.

TRIODION *de irmen twee keer, de troparen elk 4x; katavasia dezelfde irmos herhalen.*

ΣΕ ΟΔΕ - TOON 6 *van Kosmas acrostichon*

de *irmos t.6-spec.* _ In de vroegte wend ik mij tot U * die uit barmhartigheid U voor de gevallen mens hebt uitgele -verd * zonder verandering te on - - - dergaan * en hoewel gij vrij van lijden waart * hebt gij u tot het lijden vernederd, o Woord van God: ** schenk mij de vrede, o Mens - lie - vende. _

Met gewassen voeten en gereinigd door de deelname aan Uw goddelijke Mysteryën, gingen Uw leerlingen, o Christus, nu samen naar de verheven Olijfberg, terwijl zij U bezongen, Menslievende.

Zie toe, Mijn vrienden, word niet verschrikt, hebt Gij gezegd, want het uur is genaderd dat Ik gevangen zal worden door de handen der wettelozen: Allen zult gij verstrooid worden en Mij alleen laten, maar Ik zal u weer bijeenbrengen, opdat gij Mij zult verkondigen als de Menslievende.

katavasia: irmos herhalen « In de vroegte... »

KLEINE LITANIE met als uitroep: Want Gij zijt de koning van de vrede...

KONDAAK *toon 8*

Kom, laten wij allen de voor ons Gekruisigde bezingen; Hem zag Maria aan het kruishout en zij sprak: ‘Ook al ondergaat Gij de kruisiging, ** Gij zijt mijn Zoon en mijn God.’

IKOS

Toen Maria haar eigen Lam aanschouwde, Dat als een schaap ter slachtbank werd geleid, volgde de Reine Hem in bitterste droefheid, tezamen met de andere vrouwen, en zij riep tot Hem: Waar gaat Gij heen, mijn Kind? Terwille van wie haast Gij U op deze weg? Is er misschien weer een bruiloft in Kana, dat Gij daarheen snelt om voor hen wijn uit water te maken? Ik wil met U meegaan, mijn Kind, of moet ik hier op U blijven wachten? Zeg mij een woord, Gij die het Woord zijt, ga niet zwijgend aan mij voorbij, Gij die mij ongerept bewaard hebt, want: ** Gij zijt mijn Zoon en mijn God.

SYNAXARION *van het mineon en :*

Op de Heilige en Grote Vrijdag gedenken wij het heilig, verlossend en ontzagwekkend lijden dat onze Heer, God en Verlosser Jezus Christus vrijwillig voor ons heeft ondergaan: het bespuwen, de slagen, de geseling, de beledigingen, de bespottung, de purperen mantel, de rietstok, de spons met azijn, de nagels, de lans; en bovenal het kruis en de dood. Dit alles is op deze vrijdag gebeurd; maar ook de verlossende belijdenis op het kruis van de goede rover, die met Hem gekruisigd was.

verzen Gij zijt God, tijdens Uw leven en gedood aan het hout.
Gij, naakte dode en Woord van de levende God.

De rover opende de gesloten poorten van Eden
met als sleutel het ‘gedenk mij’.

Door Uw bovennatuurlijke en grenzeloze barmhartigheid voor ons,
Christus onze God, ontferm U over ons. Amen

8e Ode

irmos t.6-spec. ≅ De vrome jongelingen veraçht ˘ ˘ ten * het God-
ontérendè stand ˘ beéld, * maar het tegen de Gezalfde
opstandige San ˘ ˘ ˘ hédrin * beraamt ijdelheid en overweegt Hém te
do ˘ den, * Die in Zijn hānd het le ˘ ˘ ˘ ven draagt, ** en Die heel
de schepping zegent en verheer ˘ lijkt in alle eeu ˘ ˘ wen. ≅

Schud nu de slaap van uw ogen af, o leerlingen, hebt Gij Christus gezegd, waakt in gebed, opdat gij niet in verzoeking valt, en vooral gij, Simon, want de sterke wordt immers des te zwaarder beproefd; erken Mij, Petrus, Mij, Die heel de schepping zegent en verheerlijkt in alle eeuwen.

Nooit zal ik een vals woord over mijn lippen laten komen, Meester; met U wil ik sterven, als edelmoedige ook al zouden allen U verloochenen, riep Petrus. Want niet vlees en bloed, maar Uw Vader heeft U aan mij geopenbaard, U, Die heel de schepping zegent en verheerlijkt in alle eeuwen.

De diepte van de goddelijke wijsheid en kennis hebt gij, o mens, niet geheel doorvorst, en de afgrond van Mijn oordelen hebt gij niet begrepen, zei de Heer. Gij zijt een sterfelijk mens, wees niet zelfverzekerd, want gij zult Mij driemaal verloochenen, Mij, Die heel de schepping zegent en verheerlijkt in alle eeuwen.

Gij ontkent heftig, Simon Petrus, wat u binnenkort zal overkomen, zoals Ik u voorzegd heb, en één enkel dienstmeisje dat u benadert, zal u angst aanjagen, zei de Heer. Maar nadat gij bitter geweest hebt, zult gij Mij tot verzoening geneigd vinden, Mij, Die heel de schepping zegent en verheerlijkt in alle eeuwen.

Loven, zegenen en aanbidden ... katavasia, toon 6: herhalen
« De vrome jongelingen verachtten... »

geen Magnificat [de negende ode in zijn geheel gezongen:]

9E ODE

do *irmos t.6-spec* ☩ U, eerbiedwaardiger dan de Cherubij nen, *
 en onvergelykelyk glorierijker dan de Serafij nen, * die ongerept
 God het Woord hebt gebaard, ** in waarheid Gods Moeder, u
 verhef fen wij. ☩

☩ Een verderflijke bende van Godvēr achters, * de verzameling van
 boosaardige moordenaars van God, * is tegen U opgestaan, o Christus,
 en grepen U als een onrechtvaar dige, ** de Schepper van het heelal,
 Die wij ver hef fen. ☩

☩ Zij kenden de Wet niet, die goddelozen, * hoewel zij de
 voorzeggingen der Profeten steeds overwo gen, * U, de Meester
 van het heelal, hebben zij als een schaap weg gevoerd, **
 om ongerecht te slachten, Die wij ver hef fen. ☩

☩ Aan de heidenen werd door de priesters en de schriftge leerden, *
 het Leven overgeleverd om gedood te wor den, * zij sloegen met
 verderfelijke boos heid, ** de Levenschenker, Die wij
 ver hef fen. ☩

☩ Als een bende honden omringden zij U. * Zij sloegen U in het
 gelaat en vroegen of Gij Koning waart. * Zij gaven een vals getuigenis
 te gen U. ** Maar Gij hebt alles verdragen en al len verlost. ☩

katavasia: irmos herhalen « U, eerbiedwaardiger... »;

kleine litanie, met als uitroep: Want U loven...

EXAPOSTILARION (automelon)

toon '3a' ∟ De Rō- ver hebt Gij op één en dezelf- de dag, * waardig geoordeeld voor het Pa-ra- dijs; * verlicht ook mij door het Hout van Uw Kruis, ** en ver- los mij. = 3x

HET NEGENDE EVANGELIE Joh § 61a Joh 19 : 25-37

In die tijd stonden bij het kruis van Jezus, Zijn moeder...

slot : ... En wederom zegt een ander Schriftwoord: Zij zullen zien naar Hem, Die zij doorstoken hebben.

LOFPSALMEN we laten vier verzen over en zingen de volgende stichieren-idiomela; toon 3

1.3 ldn ∟ Is- rael, Mijn eerst-ge- bō- re- nē, * heeft een dub- bé- le boosheid tegen Mij misdre- ven: * hēt heeft Mij, de Bron van levend Water, ver- la- ten, * om voor zichzelf één lek-ke put te gra- ven. * Hēt krui- sig- de Mij aan het Hout, * en vroeg om Bar- ab- bas vrij te la- ten. * Dē hemel ontzet- te zich en de zon verborg haar stra- len; * maar zij bekeerden zich niet, doch gaven Mij over aan de dood. * Vergeef hēt hun, heilige Va- der, ** want zij we- ten niet wāt zij doen. - 2x

1.3 ldn ∟ Ieder lid van Uw heilig Li- chaam * droeg smaad om- wille van ons: * hēt Hōofd de door- nen, * het gelaat de bespu- wing, * de wangen sla- gen, * de mond de smaak van gal met azijn, * de oren de smaad van de las- ter taal, * de schou- ders het spot- kleed, * de rug de ge- se- ling, * de hand de riet- stok. * Hēt gehele Lichaam was uiteengerekt aan het Kruis. * De ledematen verduurden de spij- kers, * de zijde werd door- boord met een lans. * Voor ons hēt Gij dit alles gele- den, *

om ons té bevrijden van on-zé hartstòchtén. * In Uw mensén-
 liefde zijt Gij tot ons af-ge-daald, * om ons weer op té hef-
 fén. ** Al- machtige Reddér, óntferm U over ons. _

t.3 ldn 2 Toen Gij gé-krui-sigd werd, ó Chri-s-tus, * beedé
 door dit schouwspel heel de schep-ping: * de grondvésten der
 aarde werden geschokt uit vrees voor Uw macht; * want toen Gij
 héden aan het Kruis verheven werd, heeft Uw volk U verrá-dén. * Hét
 voorhangsel van de Tempel scheurde doormid-dén; * de gra-ven
 ó-pen-dén zich * én de dō-dén ston-dén op. * De Hon-
 dérdman ontstelde bij het zien van dit won-der. * Uw Moedér riep
 onder tranen met moe-derlij-ke te-der-heid: * Wat kan ik
 anders dan mij wenend op de borst slaan, * nu ik U aan het
 Kruis zie als één mis-dá-di-gér? * Maar Gij, die gekruisigd én
 be-gra-ven zijt, ** én uit de doden zijt óp-ge-staan, Heér,
 e-re zij U. -

Eer ... *toon 6*

- Zij hebben Mij van Mijn kle-deren ontdaan *
 én Mij met een scharlaken mantel be-kleed; * én een doornen-
 kroon op Mijn hoòfd ge-plaatst, * én een rietstok in Mijn rech-
 ter-hánd, ** om hen té bré-kén als aar-dé-wérk. -

Nu en ... *van Andreas van Kreta, ook in toon 6*

- Mijn rug bood Ik aan hen die Mij ge-sel-dén, *
 én Mijn gelaat wendde Ik niet af van wie Mij be-spuw-dén. *
 Ik werd gedaagd voor Pilatus' rech-ter-stoel, * én Ik heb het
 Kruis ondergaan ** voor de Ver-los-sing der we- reld. -

HET TIENDE EVANGELIE Mk § 69 Mk 15 : 43-47

In die tijd kwam Jozef van Arimathéa, een aanzienlijk raadsheer...

slot : ... En Maria Magdalena en Maria, de moeder van Jozef, zagen toe, waar Hij neergelegd was.

Abt U komt heerlijkheid toe, Heer onze God, en tot U zenden wij de lof, tot de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen. Amen.

Gelezen doxologie

Vragende litanie: Laten wij ons morgengebed tot de Heer voltooien ... en het gebed van de hoofdbuiging.

HET ELFDE EVANGELIE Joh § 62 Joh 19 : 38-42

In die tijd verzocht Jozef van Arimathéa, een leerling van Jezus, maar in het verborgen... slot : ... en omdat dit graf dichtbij was, legden zij Jezus daarin.

APOSTICHEN *idiomela, toon 1*

t.1 ∠ Heel de schepping was door ontsteltenis be- van- gen, * toen zij U, Christus, zag han- gen aan het Kruis. * Dé zon verduis- terde, * én de aarde beefde op haar grond-ves-ten. * Alle dingen leden mee met U die het heelal ge- schá- pen hebt. ** Heer, die voor ons vrijwillig geleden hebt, e- re zij U. ≙

Zij hebben Mijn klederen onder elkaar verdeeld,
en over Mijn gewaad het lot geworpen. (Ps.21)

t.2 ∠ Waarom zint Mijn ontrouwe volk op ij-del-heid? * Waarom hebben zij het Leven van allen ter dood veroordeeld? * Hoe is het mogelijk dat de Schepper van de wé-reld * overgeleverd wordt in de hand van wette-lo-zen? * En dat de Menslievende wordt opgehèven

aan het Kruis, * om hen die in de Hades geboeid zijn te bevrijden, **
die roepen: Lankmoedige Heer, éré zij U. ˘

Voor spijs gaven zij Mij gal,
en in Mijn dorst drenkten zij Mij met azijn. (Ps.68)

t.2 ∠ Toen de ongerepte Maagd U heden aan het Kruis, o Woord,
zag vast-ge- hecht, * werd haar moederhart wreed doorboord. *
Vol smart zuchtte zij uit het diepst van haar ziel, * geteisterd door
weeën, die zij bij het baren niet had gekend. * Onder een vloed
van tranen riep zij kla- gend tot U: * Wee mij, Mijn god- delijk
Kind, * Wee mij, Licht der we- reld. * Waarom, Lam Gods, zijt
Gij verdwenen uit mijn o- gen? * Zelfs de Scharen der Onlich-
amelijken zijn ontsteld door vrees en roe-pen: ** Ónbegrijpelijke
Heer, e- ré zij U. ˘

Toch is God van eeuwigheid onze Koning:
Hij bewerkt Verlossing in het midden der aarde. (Ps.73)

t.2 ∠ Toen zij U zag hangen aan het Hout, o Chris- tus, *
Die de God en Schepper aller din- gen zijt, * riep zij, die U
maagdelijk gebaar had treu- rend uit: * Hoe is verdwenen de
schoonheid van Uw ge-stal- te, mijn Zoon? * Hoe moet ik
ver-dra- gen * U tegen alle recht in ge- kruit- sigd te zien? *
Haast U dus om op te staan, ** opdat ook ik Uw Opstanding
uit de doden mag aanschouwen op de der- de dag. ˘

Eer ... *van Theofanes in toon 8*

Eer . . . t.8 ∟ Heer, toen Gij op het Kruis ver-he-ven waart,*
 werd heel de schepping door ontzetting be-van- gen. * Maar
 Gij hebt aan de aarde ver-bo- den * om hen te verslinden die
 U krui- sig- den. * En aan de onderwereld hebt Gij op- ge- legd *
 om de daarin geboeiden te-rug te ge- ven. * Réchter over
 doden en le- ven- den, * Gij zijt gekomen om niet de dood, maar
 Leven te schen- ken.** Mens- lie- vende, e- re zij U. ∟

Nu en ... *van de monnik Johannes, in dezelfde toon*

t.8 ∟ Reeds wordt de pen in- ge- doopt voor het
 vonnis der onrechtvaardige rech- ters, * Jezus staat voor het
 gerecht* en wordt veroordeeld tot het Kruis. * De schepping
 lijdt, nu zij haar Heer aan het Hout moet zien. * Maar Gij hebt
 voor mij geleden in Uw menselijke natuur, ** goede Heer, ere zij U. ∟

HET TWAALFDE EVANGELIE Mt § 114 Mt 27 : 62-66

*De volgende dag, de dag na de voorbereiding, kwamen de overpriesters
 en de Farizeeën gezamenlijk tot Pilatus... slot : ... Zij gingen dan heen,
 verzekerden het graf met de wacht, nadat zij de steen verzegeld hadden.*

als slot van deze laatste evangelie-lezing zingen we:

_ Eer aan U, o Heer, eer aan U. _

Abt Het is goed de Heer te belijden, en psalmen te zingen voor Uw
 Naam, Allerhoogste. Om 's morgens Uw barmhartigheid te ver-
 kondigen, en Uw waarheid in de nacht.

L *Heilige God ... t/m Onze Vader...*

TROPAAR *toon 4*

t.4 ≧ Gij hebt ons vrijgekocht van de vloek d^er w^et * d^oor Uw kostbaar
bloed. * Vastgenageld aan het kruis en doorstoken m^et de l^ans * h^ebt
Gij de onsterfelijkheid doen opw^ellen voor de m^en^sen: ** onze Redd^er,
e^er a^an U. ≧ 3x

P *Ontferm U ... [dringende litanie] ... Wijsheid*

L *Vader, zegen*

P *Hij, Die is ...*

L *Amen.*

Abt/L *Versterk, Heer God, het heilige ongeschonden geloof van de vrome orthodoxe christenen, en dit heilig klooster (deze heilige kerk) in de eeuwen der eeuwen. Amen.*

P *Alheilige Moeder Gods ..*

L *U, eerbiedwaardiger ...*

WEGZENDING

P *Eer aan U, Christus God, onze hoop, eer aan U.*

L *Eer... nu en ... Heer, ontferm U (3x) vader, zegen.*

P *Dat Christus onze ware God, Die bespuwing, kaakslagen, geseling, het kruis en de dood verduurd heeft voor de verlossing der wereld Zich over ons ontferme en ons redde, want Hij is goed en menslievend.*

Het Eerste Uur wordt nu niet aansluitend gebeden, maar later, rond het 2^e uur van de dag.

